

Revize RVP ZV pro české školy v zahraničí

Webinář NPI ČR ve spolupráci s MŠMT

14. 4. 2025

Obsah

1. Obecný úvod k revizi RVP ZV
2. Revize vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura na 1. stupni ZŠ
3. Revize vzdělávacího obsahu oboru Český jazyk a literatura na 2. stupni ZŠ
4. Revize vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
5. Revize vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis
6. Revize vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis

Obsah

Obecný úvod k revizi RVP ZV

RNDr. Kamil Ubr

Východiska

Kompetence potřebné pro život

Kompetenční pojetí.

Snížení nerovnosti v přístupu a rozvoj potenciálu.

Základ společný pro všechny žáky +
disponibilní část

Východiska

Orientace na budoucnost

Globální cíl

- Vzdělávání připravuje mladou generaci zejména na environmentální, technologické a sociální změny, aby mohl každý aktivně a spokojeně prožívat svůj život, odpovědně spoluvytvářet budoucnost a uspět v současném světě výzev a změn.

Čtveřice hodnot

- Důstojný život
- Podporující technologie
- Zdravá planeta
- Sdílené poznání

Východiska

- Celostní rozvoj - sledování pokroku každého dítěte, žáka.
- Respekt k individualitě a jedinečnosti každého dítěte.
- Důraz na důležitost prostředí a vztahů ve škole pro úspěšné učení žáků a žákyň.
- Vytváření předpokladů pro celoživotní učení - důraz na klíčové kompetence a základní gramotnosti, propojení s oborovými kompetencemi.
- Dvouúrovňový systém dokumentů - rámcové a školní vzdělávací programy

Kompetenční pojetí

- Kompetenční formulace očekávaných výsledků učení.
 - Získávání vlastních zkušeností žáků - místně zakotvené učení, činnost, návaznost a souvislosti.
- Klíčové kompetence jako důležitý cíl.
 - Konkrétněji popsané vazby mezi klíčovými kompetencemi (KK), základními gramotnostmi (ZG) a průřezovými tématy (PT) s očekávanými výsledky učení oborů/oblastí.
- Klademe důraz na důležitost prostředí a vztahů ve škole pro úspěšné učení žáků a žákyň.

Hlavní změny v RVP

- Posílení vazeb mezi RVP různých stupňů vzdělávání.
- Pouze závazné části.
- Výběr vzdělávacího obsahu (redukce a odstranění duplicit).
- “Odlehčení” počátku školní docházky.
- Sjednocení terminologie.

Změny ve vzdělávacím obsahu

Vzdělávací obsah tvoří 4 kategorie

- Klíčové kompetence (8)
- Základní gramotnosti (2)
- Průřezová témata (3)
- Vzdělávací oblasti/obory (18)

Změny ve vzdělávacím obsahu

Popis kategorií

- Očekávané výsledky učení
(znění + navazující metodická podpora)
- Uzlové body (konec 5. ročníku, konec 9. ročníku)
- Jednoznačný kód CAS-VKO-001-ZV9-004

Očekávaný výsledek učení

Komentář

úrovně, popis a ilustrace

vazby k jiným OVU

Informační systém

- Stránky prohlednout.rvp.cz.
- Možnost provázání s dalším stupněm vzdělávání.
- Možnost napojit metodické komentáře a metodickou podporu.
- Možnost nahlédnout do dalších RVP v jednom prostředí.

Modelové ŠVP

Charakteristika, typy

Předmětový, integrovaný, tematický

Webové stránky SVP pro ZŠ

Modelové ŠVP

Rámec

Inspirace pro školy a příklad k porovnání, není pro školy závazný

Volnost RVP ZV

- Není stanoven hodinový rozsah dotace pro společný základ, disponibilní časovou dotaci
- Je stanoveno použití disponibilní dotace (volba)

Co ukazujeme

- „Minimum“ rozsahu pro společný základ v počtech hodin v učebním plánu
- „Minimum“ obsahu pro společný základ ve školních výsledcích učení
- Možnosti využití disponibilní dotace

Kde najdete informace

Oficiální dokumenty RVP a podpora

- <https://prohlednout.rvp.cz/>
- <https://rozcestnik.rvp.cz/>
- <https://revize.rvp.cz/>
- MojeEdu.npi.cz

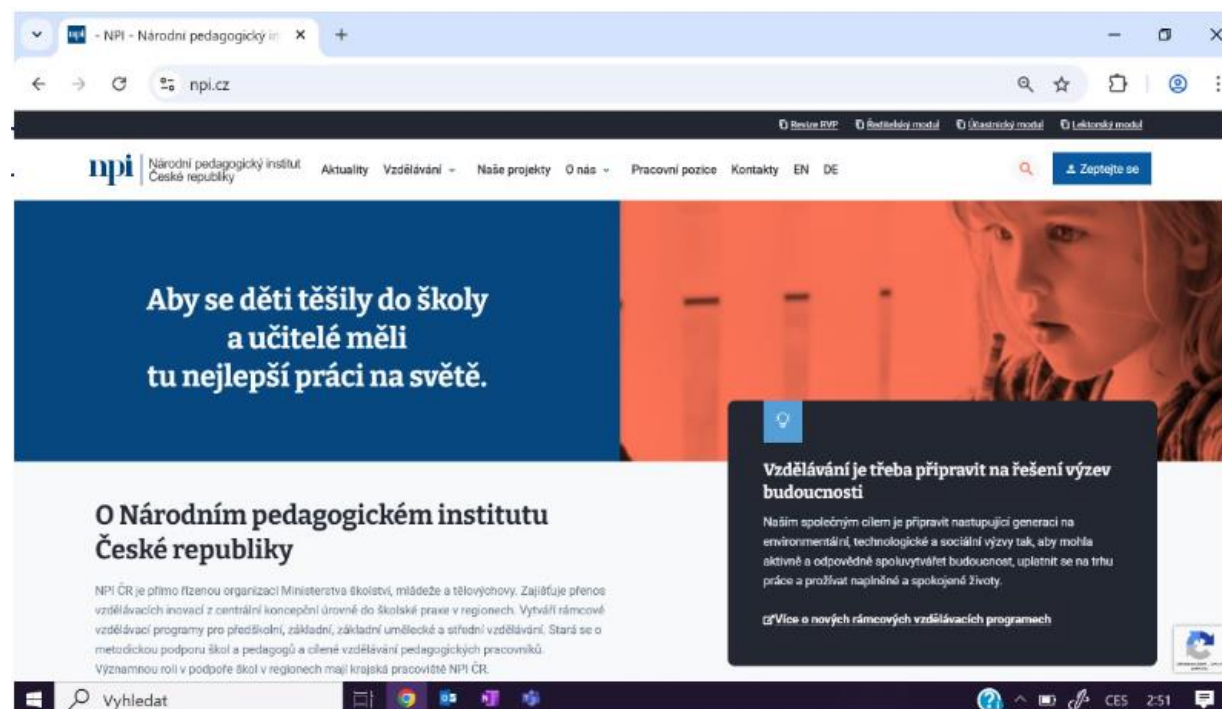
Sociální sítě

- [Facebook NPI](#) a [IPs](#)
- [Youtube NPI](#)
- [LinkedIn NPI](#)
- [Twitter NPI](#)
- [Instagram NPI](#)

Kontakt pro Vaše dotazy

Zeptejte se NPI

<https://kc.rvp.cz/>

Český jazyk a literatura - 1. stupeň ZŠ

PhDr. Hana Havlínová, Ph.D.

Akcentujeme komunikační přístup

9 očekávaných výsledků učení (bez dělení na okruhy):

1. V mluvené komunikaci používá osvojené jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a dané komunikační situaci.
2. Využívá znalosti o slovní zásobě a způsobech jejího rozšiřování v komunikaci a při práci s textem.
3. Vytváří vlastní písemná sdělení s využitím osvojených mluvnických a pravopisných pravidel a znalosti vybraných slohových útvarů.
4. Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.
5. Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty včetně textů elektronických.
6. Rozpozná manipulaci v komunikaci a dokáže reagovat přiměřeně svému věku.
7. *Experimentuje s jazyky a buduje si vztah k učení se jazykům.*
8. Vyjadřuje svoje prožitky ze čtení nebo poslechu uměleckého textu.
9. Tvořivě pracuje s uměleckým textem.

Zdroj: <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/jjk/cjl/cesky-jazyk-a-literatura>

Jak na to:

- Přirozené komunikační situace
- Aktivní naslouchání a respektující komunikace
- Hraní rolí a dramatizace
- Aplikace osvojených znalostí a dovedností
- Smysluplné texty
- Čtenářský prožitek
- Tvořivá práce s literárním textem
- Osvojování čtenářských strategií
- Vztah k učení se jazykům

Posoudí výpověď v konkrétní situaci a adekvátně reaguje.

Splněno

- Reaguje v modelové situaci na konkrétní vyjádření.
- Zhodnotí, zda byla reakce vhodná.
- Navrhne jinou reakci a svůj návrh zdůvodní.
- Pojmenuje komunikační záměr mluvčího.

Na cestě

- Rozezná komunikační záměr mluvčího (chce informovat, pobavit, varovat, požádat, zeptat se).

Na začátku

- Pozorně a soustředěně naslouchá.
- Doptá se, pokud si není jistý obsahem sdělení.

Čtenářská a pisatelská gramotnost v RVP ZV

- Vztah ke čtení a čtenářství, psaní a pisatelství
- Porozumění vlastnímu čtení (čtenému textu), čtenářství, psaní a pisatelství
- Budování porozumění v četbě a v procesu psaní
- Kritické čtení a psaní

Doporučené zdroje

Webinář: Jak učit češtinu na 1. stupni podle nového RVP?

Webinář: Rozvoj základních gramotností na 1. stupni ZŠ

Publikace: 49 NÁMĚTŮ PRO ROZVOJ ČTENÁŘSKÉ, DIGITÁLNÍ A MATEMATICKÉ
GRAMOTNOSTI NA 1. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Český jazyk a literatura. - 2. stupeň ZŠ

Mgr. Miloš Mičoch, Ph.D.

Změny v pojetí vzdělávacího oboru

Integrační pojetí jazykové, komunikační a slohové výchovy, tyto oblasti už nejsou chápány jako izolované složky předmětu, ale jde nám o jejich vzájemné propojení.

CÍLE PRO VYUČOVÁNÍ V ČESKÉM JAZYCE A LITERATUŘE:

- kultivovaná komunikace v mluvené a psané formě
- přizpůsobení svého vyjadřování dané komunikační situaci a komunikačnímu záměru
- formulace názorů podpořená argumenty, kritický a konstruktivní dialog a naslouchání partnerovi v komunikaci
- porozumění různým druhům textů, vyhledávání a zpracování informací, odlišování faktů, názorů, domněnek a manipulací

Komunikační princip jako jednotící platforma

Prostupuje OVU především v komunikační a slohové výchově a v jazykové výchově.

Literární výchova a její specifické postavení v rámci oboru

Žáci si osvojují si postupy pro tvořivou recepci a interpretaci uměleckých děl za účelem posilování vlastních čtenářských prožitků a jejich sdílení.

Hlavním cílem literární výchovy není memorování autorů a jejich děl, ani znalost jednotlivých literárněvědných pojmů, ale především rozvoj čtenářství a sdílení čtenářských zážitků.

- Učitelé se mohou připravit na menší počet OVU (výstupů). Oproti 25 výstupům ve stávající verzi RVP ZV jich v navrhovaném modelu figuruje pro 2. stupeň 16.
- Neznamená to ale větší soustředěnost učiva, naopak apelujeme na zásadu přiměřenosti a doporučujeme redukce učiva, zejména v tvarosloví a skladbě.
- Základem je rozvíjení schopnosti komunikovat, naslouchat, přizpůsobení svého projevu komunikační situaci a komunikačnímu záměru.
- V literární výchově bude třeba zaměřit se na rozvoj čtenářství, na volbu vlastního výběru četby, na analýzu a interpretaci díla.
- Důraz klademe na tvorbu a rozvoj čtenářského portfolia a na prezentaci jednotlivých ukázek.

Člověk a jeho svět

PhDr. Hana Havlíková, Ph.D.

Člověk a jeho svět

Okruhy:

- **Místo, kde žijeme** (7 OVU)
- Lidé kolem nás (4 OVU)
- **Lidé a čas** (3 OVU)
- Rozmanitost přírody (7 OVU)
- Člověk, jeho zdraví a bezpečí (11 OVU)
- Lidé a svět financí (3 OVU)

Zdroj:

<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/cjs/cjs/misto-kde-zijeme>

<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/cjs/cjs/lide-a-cas>

Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.

Splněno

- Pracuje s dostupnými prameny z více zdrojů.
- Vytvoří příběh pamětníka na základě získaných vzpomínek a dalších pramenů.

Na cestě

- Navštíví historickou památku, muzeum, veřejnou knihovnu, a využije ji pro práci s historickými prameny.
- Uvědomí si, že vnímání dané události záleží na osobě nebo jiném zdroji.

Na začátku

- Porozumí pojmu historický pramen jako primární zdroj informací (vyhledá další zdroje: fotografie, dobové artefakty, rodinné záznamy, dopisy apod.).

Místně zakotvené učení

Badatelská výuka

Žákovské projekty

VELKÁ LÁSKA Z KATEŘINIC

Příběh Josefa Dřevojánka (*1880 †1965), řečeného Tarnopol, z Kateřin u Vsetína, který sloužil za 1. světové války na východní frontě.

Kdesi na východní frontě vzpomíná Josef na domov.

Josef byl vážně zraněn.

Předstíral smrt a byl vhozen do společného hrobu.

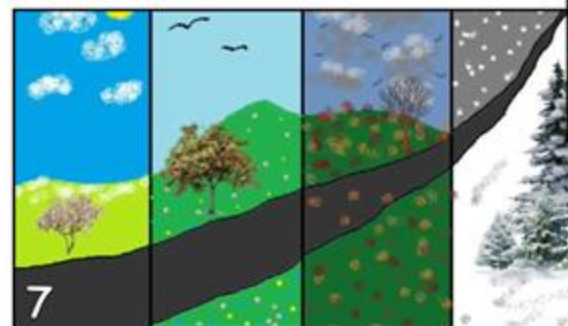
Třetí dny čekal...

... než vylezl z hrobu.

Žena Františka na něj celou dobu myslela a doufala, že se vrátí.

Cesta domů do Kateřin mu trvala skoro rok.

Prožili dlouhý a šťastný život a narodilo se jim osm dětí

Gledáky a fotky jsou dílem Žilky S. ročníku 25 a MŠ Kateřinice, okres Vsetín.
© 2018
V TEXTU JSOU POUŽITY ÚRYVKY PÍSNĚ SKUPINY VESNÁ - LÁSKA Z KATEŘINIC.

Zkoumá lokální historii prostřednictvím vlastního bádání nejméně ve dvou zdrojích.

Čtenářská a pisatelská gramotnost

- Čte a píše množství textů různého typu.
- Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.

Doporučené zdroje

Webinář: Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět v novém RVP

Metodický materiál: Člověk a jeho svět v českých školách v zahraničí

Odborné články: Kdo byl kdo, Jak se žilo v ...

[Prohlednout.rvp.cz](https://prohlednout.rvp.cz)

Metodická podpora
(nezávazná část)

DALŠÍ METODICKÁ PODPORA
(4/4)

Dějepis

PhDr. Jitka Bílková

Jak rozumět změnám v pojetí dějepisů v revidovaném RVP ZV?

Změny v pojetí a v obsahu oboru Dějepis

SOUČASNÉ RVP ZV	REVIDOVANÉ RVP ZV
32 očekávaných výstupů	18 očekávaných výsledků učení
7 tematických okruhů Člověk v dějinách Počátky lidské společnosti Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury Křesťanství a středověká Evropa Objevy a dobývání. Počátky nové doby Modernizace společnosti Moderní doba	2 tematické okruhy Poznáváme minulost Tvoříme dějiny
+ Doporučené učivo	Kategorie UČIVO zrušena
	Popis úrovní SPLNĚNO - NA CESTĚ – NA ZAČÁTKU fáze jsou nezávazné (metodická podpora)

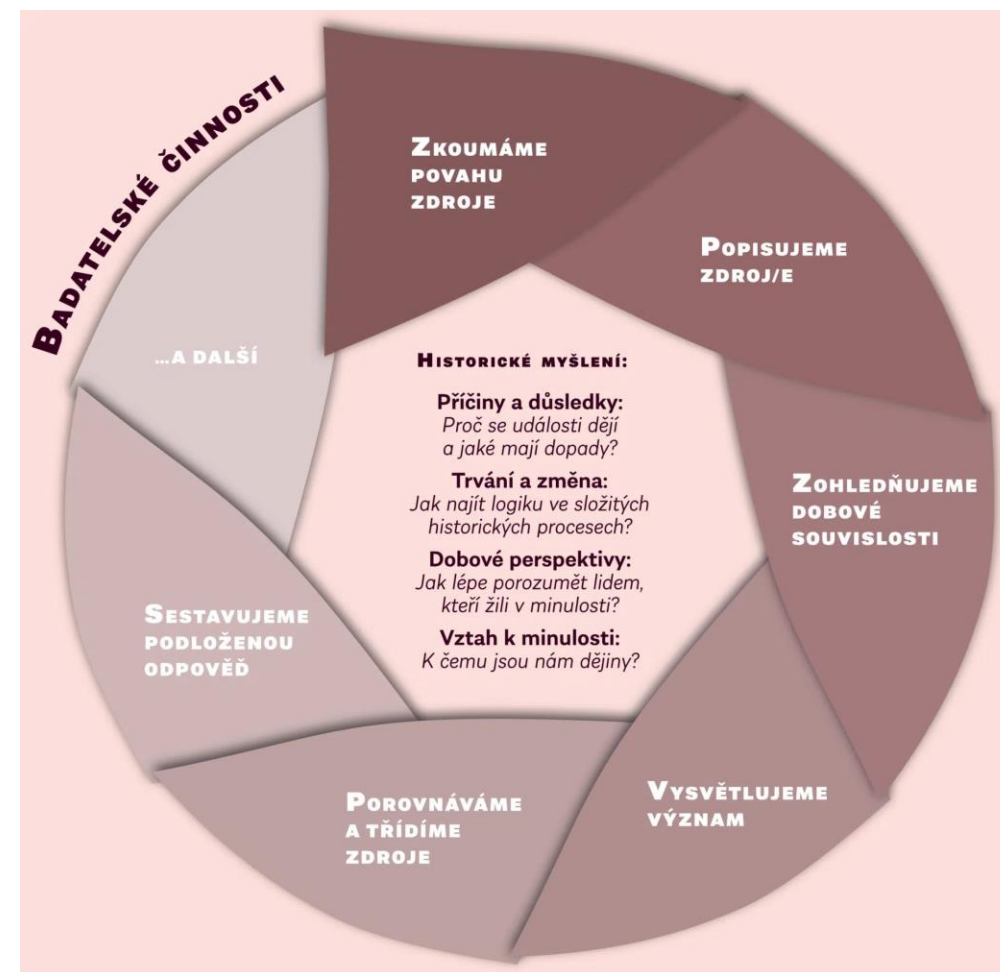
Na co klademe důraz?

ZÁŠADNÍ ZMĚNY V POJETÍ DĚJEPISU

- Vycházíme z oborových konceptů:
 - Příčiny a důsledky
 - Trvání a změna
 - Dobové perspektivy
 - Vztah k minulosti
- Hlavní cíl:

žák má pochopit princip dějepisu, který není opakováním definitivních závěrů, ale kladením a zodpovídáním klíčových otázek:

 - Proč se události dějí a jaké mají dopady?
 - Jak porozumět složitým historickým procesům?
 - Jak lépe porozumět lidem, kteří žili v minulosti?
 - K čemu jsou dějiny?
- Rozvoj historického myšlení (resp. historické gramotnosti)

Na co klademe důraz?

- Redukce vzdělávacího obsahu – větší volnost pro učitele ve výběru témat, v nich se pak může jít do větší hloubky
- Pochopení historických událostí v souvislostech
- Posílení kompetenčního přístupu, aktivizační metody (analytická práce s prameny, problémová výuka, rozvoj digitální kompetence)
- Provázanost obsahu s aktuálními tématy
- Citlivé vnímání veřejného prostoru a jeho kultivace
- Spolupráce s paměťovými institucemi
- Pochopení různých způsobů zobrazování minulosti v běžných médiích i v umění
- Aktivní podíl na vzpomínkové kultuře
- Formulování vlastních názorů a postojů k různým dějinným událostem
- Multiperspektivita
- Obsah není zaměřen pouze na „velké politické dějiny“, akcentuje rovněž dějiny každodennosti, regionální dějiny, hospodářské dějiny, dějiny kultury, klimatu aj.
- Možnost pro učitele učit chronologicky i tematicky
- Pochopení dějin jako předpoklad pro mezigenerační a meziskupinový dialog, aktivní podíl na rozvoji historické kultury i zodpovědné plánování budoucnosti.

Příklad OVU z revidovaného RVP ZV

CAS-DEJ-002-ZV9-017

Zhodnotí zamýšlené i nezamýšlené důsledky lidského jednání, které souvisejí s narušováním životního prostředí a klimatickými jevy v minulosti.

Metodická podpora: Komentář + Provazby s OVU: vzdělávacích oblastí, klíčovými kompetencemi, základními gramotnostmi, průřezovými tématy + Popis dosahovaných úrovní (viz níže) + Ilustrativní úlohy

Úroveň "Na začátku":

- Vyhledá ve zdroji (např. dobový text, fotografie, reportáž z dobového tisku) konkrétní informaci o klimatických jevech, změnách a narušování životního prostředí a čerpání zdrojů.
- Sám nebo s pomocí vyučujícího rozliší alespoň jednu příčinu zkoumaných situací a důsledek lidského jednání (např. objev zemědělství a růst populace, využívání fosilních paliv a oteplování planety).
- Diskutuje o proměnách vztahu člověka k přírodě.

Úroveň "Na cestě":

- Rozlišuje, kdy jednání člověka vedlo k důsledkům zamýšleným (např. produkce energie, ekonomický rozvoj) a nezamýšleným (např. ohrožení či kolaps kultur a civilizací, vytváření nových postupů).
- Porozumění historickým souvislostem proměny vztahu člověka k přírodě a schopnost hodnotit lidské jednání a jeho důsledky v dějinách je nezbytným předpokladem pro aktivní zapojení do současné i budoucí celospolečenské diskuse o tom, jak reagovat na ekologické problémy a klimatickou krizi.

Úroveň "Splněno":

- Popíše konkrétní příklady dopadu klimatických jevů a narušování životního prostředí a čerpání zdrojů v kontextu České republiky i v kontextu globálním.
- Diskutuje o proměnách vztahu člověka k přírodě, o motivacích člověka k poškozování ekosystémů i možnostech adaptace na změny ve formě vytváření nových postupů a struktur společenského života.
- Formuluje vlastní názory na narušování životního prostředí v historii i v současnosti.
- Definuje potenciální rizika a výzvy směrem do budoucnosti prostřednictvím rozlišení zamýšlených a nezamýšlených důsledků lidského jednání.

Kde nalézt více informací?

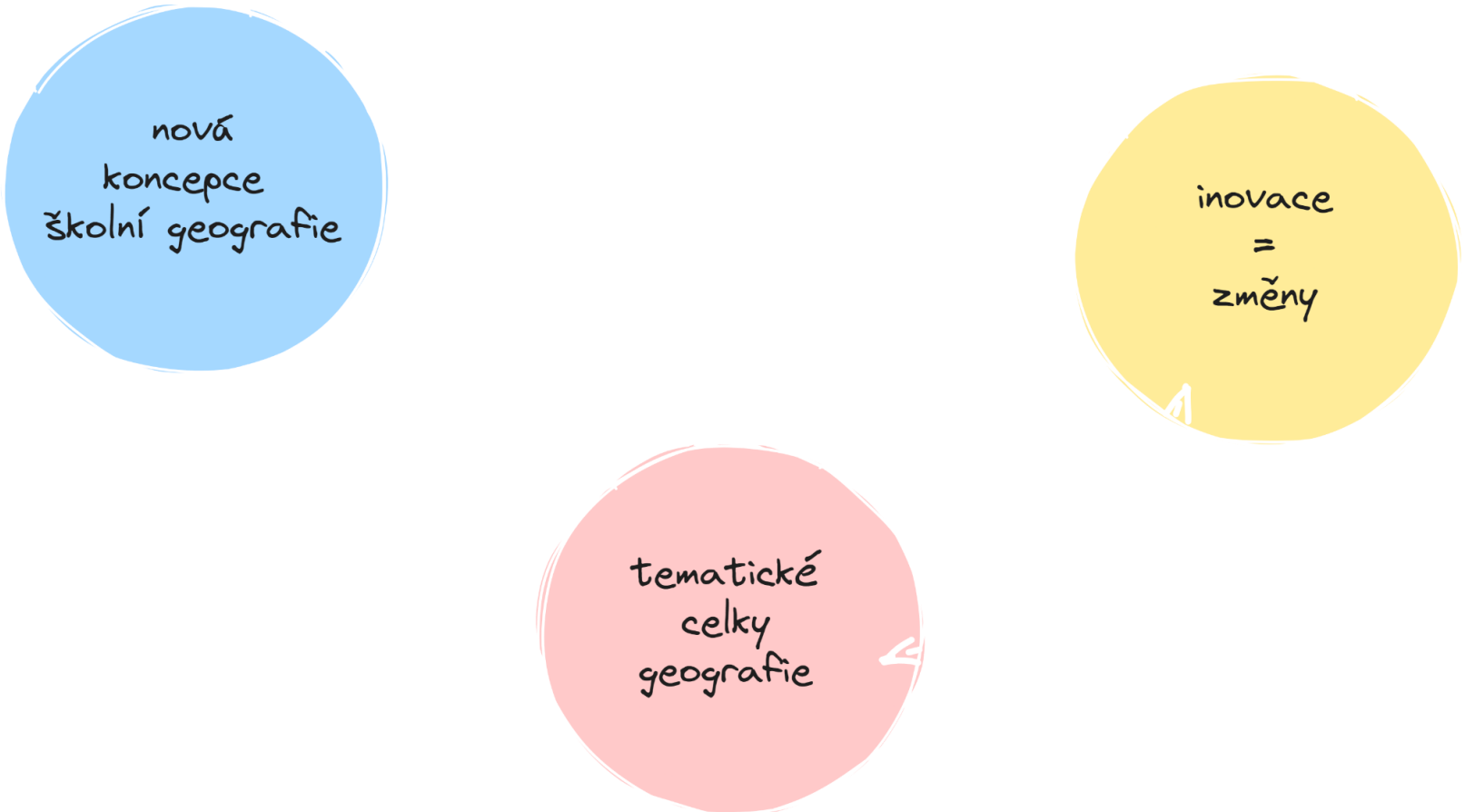
- veřejně dostupné webové stránky s dostupným revidovaným RVP ZV, obor Dějepis:
<https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/vzdelavaci-oblasti/cas/dej>
- Webinář *Dějepis - prohlubující vzdělávací program pro podporu implementace RVP ZV*:
<https://www.youtube.com/watch?v=PQJeAYeVmPw>
pozn.: webinář natočen v prosinci, od té doby se některé věci změnily

Geografie

Mgr. Matěj Vrhel

Jaká bude "Nová Geografie" ?

Geografie v nové školní Geografii

nová
koncepce
školní geografie

inovace
=
změny

tematické
celky
geografie

Koncepce nové geografie

Výuka geografie má
vytvořit takové
podmínky, aby se
žáci postupně
naučili:

1. využívat geografické myšlení pro poznávání reality
2. aktivně a zodpovědně jednat v (reálném i digitálním)
prostoru
3. geograficky myslet

Nástroje

4
tematické celky

18
očekávaných
výsledků učení

Tematické celky geografie

1. Geografie a její metody poznávání
2. Přírodní a socioekonomické prostředí a jejich vzájemné interakce
3. Místa a regiony světa
4. Udržitelnost života na Zemi

Kde se inovace v RVP ukazují?

Vybíráme
příklady
změn:

- **Integrace fyzické a humánní (sociální) geografie**
Podpora propojení disciplín/sfér obecné geografie (např. OVU za atmosféru a hydrosféru dohromady, dovětky typu "a jejich vliv na člověka" apod.; jinak snaha, aby v tom učitelé poznali "šlupky".
- **Nová regionální geografie**
Důraz na místo a místní region; region jako případová studie obecného jevu, procesu; návrh umožňuje i "tradiční" pojetí
- **Rozvoj geografické digitální kompetence**
Klíčová kompetence doplněná do RVP pro rok 2021. Nezbytná pro aktuální pojetí geografie ve společnosti.
- **Téma udržitelnosti života**
Součást kompetencí a nově i průřezových témat; díky komplexnímu přístupu má geografie jedinečný potenciál rozvíjet postoje TUR/TUŽ; nic složitého, stačí témata dotáhnout až k antropogenním vlivům a naopak (vliv přírodních rizik na společnost) a seznámit žáky s možnostmi řešení z reportáží, textů apod.

Dotazy

Napadají vás další?

Můžu ŠVP postavit na regionech? A kam se podělo Česko?

Proč se české zeměpis mění na geografie?

V RVP nevidím terénní výuku. Znamená to, že není podporovaná a důležitá?

Navrhujete tolik nových pojmů a problémů (udržitelnost, identita, geotechnologie) - jak se to má stihnout?

Jak učit o geotechnologiích, když se nedostanu se žáky do PC učebny?

Kurikulum je nesrozumitelné. Proč nepoužívá jednodušší jazyk?

Děkujeme za Vaši účast na webináři!